

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL-3/Wu/2020

O R Z E C Z E N I E

z dnia 2020r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący: dr hab. n. med. - przewodniczący
Członkowie: dr n. med. - składu orzekającego
dr hab. n. med. -członek składu orzekającego

Protokolant:

w obecności Zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku dr n. med.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2020r.
sprawy

..... Nr PWZ:

obwinionego o to, że jako lekarz w dniu 2017 r. w Przychodni przy ul udzielając świadczeń zdrowotnych pacjentce , która zgłosiła się do lekarza z powodu dolegliwości alergicznych wykorzystał swój wpływ na pacjentkę w innym celu niż leczniczy gdyż pod pozorem przeprowadzenia badania lekarskiego dokonał innej czynności seksualnej gdyż dotykał pacjentkę po plecach, piersiach i udach wykorzystując Jej zaufanie oraz szacunek jakim darzyła zawód lekarza.

czym naruszył : art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r. art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 5 grudnia 1996 r. oraz art.14 i art. 12 pkt 1 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

na mocy art. 53 i 78 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708):

- I. Uznał lek. winnym zarzucanego mu czynu, czyn ten kwalifikuje jako naruszenie art. 53 i 8 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009 r. art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 5 grudnia 1996 r. oraz art.14 i art. 12 pkt 1 Kodeksu Etyki Lekarskiej.
- II. Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 6 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich wymierzył Obwinionemu lek. karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu lekarza na okres pięciu lat.
- III. Kosztami postępowania postanowił obciążyć Obwinionego lek.

UZASADNIENIE

W dniu 2017 r. do Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku wpłynęło pismo z załącznikami z Prokuratury Rejonowej w, z którego wynikało, że prowadzone jest śledztwo pod sygnaturą w sprawie przeciwko lekarzowi, podejrzanemu o to, że w dniu2017 r. w Przychodni wykonując praktykę lekarską podstępem doprowadził do poddania się innej czynności seksualnej w ten sposób, że po pretekstem przeprowadzenia badania lekarskiego dotykał w/w rękoma po piersiach, plecach oraz udach, tj. o czyn z art. 197 § 2 kk. Wobec lek. prokurator zastosował środek zapobiegawczy w postaci m.in. „zawieszenia w wykonywaniu zawodu lekarza”.

dowód: *pismo i kserokopia postanowienia o zastosowaniu środków zapobiegawczych (k. 1-5)*

Pismem z dnia 2017 r. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej /zwany dalej Rzecznikiem/ zwrócił się do Przychodni o przedłożenie dokumentacji medycznej w postaci historii choroby, na skutek czego pozyskał dokumentację medyczną ww. pacjentki.

dowód: *pismo (k. 6 akt), dokumentacja medyczna (k. 9-18 akt)*

W dniu 2018r. Rzecznik wydał postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego z urzędu w sprawie podejrzenia doprowadzenia pacjentki do poddania się innej czynności seksualnej.

dowód: *postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego (k. 24 akt)*

W dniu 2018 r. do akt sprawy wpłynęła z Prokuratury Rejonowej w opinia psychologiczna dot. oraz protokoły przesłuchań i jej matki, złożone w toku postępowania karnego.

dowód: *opinia psychologiczna z2017 r. (k. 27-29 akt), protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie (k. 30-31- akt), protokół przesłuchania świadka (k. 32- akt)*

W dniu 2018 r. Rzecznik wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania wyjaśniającego na czas trwania postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w pod sygn.

dowód: *postanowienie o zawieszeniu postępowania wyjaśniającego (k. 38 akt)*

W dniu 2018 r. do akt sprawy wpłynął odpis prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w z dnia 2018r. wydany w sprawie wraz z uzasadnieniem. Z powyższego dokumentu wynikało, że lek. uznano za winnego tego, że w dniu 2017r. w Przychodni przy ul., wykonując praktykę lekarską, doprowadził do poddania się innej czynności seksualnej w ten sposób, że używając podstępnie, pod pretekstem przeprowadzenia badania lekarskiego, dotykał wymienioną powyżej po piersiach, plecach oraz udach. Sąd Rejonowy orzekł m.in. środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres 7 lat. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 2018r. na skutek wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w w sprawie sygn. akt

dowód: *wyrok Sądu Rejonowego w wraz z uzasadnieniem (k. 42- 61 akt),
wyrok Sąd Okręgowy w wraz z uzasadnieniem (k. 64-68 akt)*

W dniu 2019 r. Rzecznik wydał postanowienie o podjęciu zawieszzonego postępowania wyjaśniającego w związku z uzyskaniem prawomocnego wyroku sądu karnego.

dowód: *postanowienie o zawieszeniu postępowania wyjaśniającego (k. 69 akt)*

W dniu 2019 r. Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutów lekarzowi /zwanemu dalej Obwinionym/ o to, że w dniu 2017 r. w Przychodni przy ul. udzielając świadczeń zdrowotnych pacjentce, która zgłosiła się do lekarza z powodu dolegliwości alergicznych, wykorzystał swój wpływ na pacjentkę w innym celu niż leczniczy, gdyż pod pozorem przeprowadzenia badania lekarskiego dokonał innej czynności seksualnej, gdyż dotykał pacjentkę po plecach, piersiach i udach,

wykorzystując Jej zaufanie oraz szacunek jakim darzyła zawód lekarza.

W ocenie Rzecznika stanowiło to naruszenie art. 53 i art. 8 ustawy o izbach lekarskich, art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz art. 14 i art. 12 pkt 1 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

dowód: *postanowienie o przedstawieniu zarzutów z2019 r. (k. 74-75 akt)*

W dniu 2019 r. Rzecznik przesłuchał w charakterze obwinionego lekarza Obwiniony lekarz nie przyznał się do postawionego mu zarzutu i złożył wyjaśnienia.

dowód: *protokół przesłuchania obwinionego z2019 r. (k. 76- 78 akt)*

Rzecznik sporządził w dniu 2020 r. a następnie przekazał do Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku wniosek o ukaranie Obwinionego lekarza

dowód: *wniosek o ukaranie (k. 83-85 akt)*

W dniu 2020 r. Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku na rozprawie rozpoznał sprawę przeciwko Obwinionemu lekarzowi

dowód: *protokół rozprawy z2020 r.*

**Na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego
Okręgowy Sąd Lekarski ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu2017 r. lat 19 zgłosiła się do Przychodni w z powodu dolegliwości alergicznych. Przyjął ją pracujący wówczas w zastępstwie lek. lekarz Po zebraniu wywiadu polecił pacjentce rozebrać się „od góry do dołu”. Wówczas lekarz zaczął dotykać po plecach, pośladkach, brzuchu, a następnie po sutkach, które dotykał, masując je. Następnie polecił zdjąć spodnie, wpatrywał się w krocze, włożył swoje dłonie pomiędzy uda, próbując rozchylić je. Wówczas pani zaprotestowała mówiąc, że przyszła ze zwykłą alergią, a tymczasem leży w gabinecie całkowicie rozebrana. Na to lekarz powrócił do biurka i dalej już prawidłowo spełniał swoje obowiązki, wystawił skierowanie do laryngologa. W dokumentacji medycznej lekarz wpisał

„przewlekły katar niezależnie od pory roku, laryngolog”. Po wyjściu z Przychodni powiadomiła matkę, a następnie zgłosiła się na Policję złożyć zawiadomienie o przestępstwie. Lekarz przesłuchiwany w Prokuraturze oraz przez Rzecznika nie przyznał się do winy, oświadczył, że opisane przez pacjentkę zdarzenie było próbą wymuszenia odszkodowania.

Sąd Rejonowy w wyrokiem z dnia2018 r. wydanym w sprawie sygn. akt uznał winnym popełnienia czynu wskazanego w akcie oskarżenia z dodatkowym ustaleniem, że oskarżony działał używając podstępny i orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres 7 lat. Orzeczoną karę podtrzymał Sąd Okręgowy w w postępowaniu odwoławczym – wyrok z dnia2019 r.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o znajdującą się w aktach sprawy dokumentację medyczną z Przychodni w, opinię biegłej psycholog wydaną na potrzeby sprawy karnej, jak również w oparciu o odpisy dokumentów ze sprawy karnej, w tym zeznania i Z opinii psychologicznej dot. wynika, że jej zeznania spełniają wysoki poziom wiarygodności.

Sąd zważył co następuje:

Po wnikliwym rozpatrzeniu sprawy Sąd uznał, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego wina Obwinionego lekarza nie budzi wątpliwości i należało uznać go winnym zarzucanego mu we wniosku o ukaranie przewinienia zawodowego. Zdaniem Sądu nie budziło wątpliwości, że postępowanie Obwinionego lekarza podczas wizyty było postępowaniem wysoce karygodnym, niegodnym lekarza.

Z dokumentacji medycznej wynika, że Pokrzywdzona - w dniu 2017r. zgłosiła się na wizytę lekarską do Przychodni, gdzie została przyjęta przez pracującego w ramach zastępstwa Obwinionego lekarza Dokumentacja zgromadzona w aktach sprawy jest pełna i stanowi potwierdzenie faktów, co istotne została sporządzona przez osoby do tego uprawnione i w przepisanej prawem formie. Żadna ze stron nie podważyła skutecznie wiarygodności tego dowodu. W ocenie Sądu należało zatem uznać ją w całości za wiarygodną.

Sąd oparł się także na dokumentacji z postępowania karnego. Prawdziwość tej dokumentacji, w tym odpisy orzeczeń sądów powszechnych, czy odpisy protokołów przesłuchania świadków, czy opinia biegłej nie budziły w toku postępowania żadnej wątpliwości co do ich wiarygodności i zupełności. Zostały sporządzone przez uprawnione osoby w sposób przewidziany przepisami prawa. Zważyć należy, że powyższe dowody ze sobą korespondowały, wzajemnie się uzupełniając. W aktach sprawy brak jest nadto innych dowodów bądź informacji, które podważałyby ustalenia poczynione na ich podstawie. Z tych względów należało dać im wiarę.

Sąd dał wiarę zeznaniom Pokrzywdzonej i zeznaniom jej matki, złożonym w toku sprawy karnej. Zeznania te pozwoliły ustalić stan faktyczny w sposób nie budzący wątpliwości co do przebiegu całego zdarzenia. Przebieg zdarzenia i sposób postępowania lekarza został przedstawiony przez oraz w sposób wiarygodny, nie dający podstaw do podważenia jej wiarygodności. Zeznania były spójne i co do zasady rzeczowe, korelowały ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją medyczną, były przy tym konsekwentne i uzupełniały się wzajemnie. Żadna z ww. osób nie miała absolutnie żadnego interesu w obciążaniu Obwinionego lekarza swoimi zeznaniami, przed zdarzeniem objętym aktem oskarżenia i wnioskiem o ukaranie, zarówno Pokrzywdzona jak i świadek nigdy wcześniej nie były pacjentkami Obwinionego lekarza i wcześniej Go nie znały.

Na wiarygodność zeznań Pokrzywdzonej wskazuje także znajdująca się w aktach sprawy opinia psychologiczna, w której wskazano m.in., że przesłuchiwana spontanicznie relacjonowała samodzielnie całe zdarzenia, zaś udzielając odpowiedzi na zadawane pytania, czyniła to w sposób logiczny, rzeczowy i adekwatny do treści pytań. Nadto Jej relacja jej spójna, zawiera porządek chronologiczny, a przy tym sporo szczegółów. Biegła wskazała także, że ww. jako świadek jest w stanie prawidłowo postrzegać zdarzenia, przechowywać i odtwarzać ślady pamięciowe, nie manifestuje przy tym tendencji do konfabulacji w rozumieniu jakościowych zaburzeń postrzegania i pamięci na podłożu zmian chorobowych.

Powyższa opinia została sporządzona przez osobę do tego uprawnioną, o rozległej wiedzy teoretycznej i praktycznej. Opinia została oparta na podstawie obserwacji Pokrzywdzonej w toku przesłuchania w warunkach tzw. „Niebieskiego pokoju”, została wykonana starannie, udziela wyczerpujących odpowiedzi na postawione pytania, jest przy tym rzeczowa i zrozumiała, a wnioski w niej zawarte są logiczne i konsekwentne. Sąd w całości zgodził się z wyrażonymi w opinii wnioskami. Z tych względów należało dać Jej wiarę.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom Obwinionego. Obwiniony lekarz podczas przesłuchań do sprawy karnej oraz przez Rzecznikiem nie przyznał się do popełnionego czynu, a oskarżenie przez pacjentkę uznał za próbę wymuszenia odszkodowania. Nie przedstawił na tę okoliczność żadnego dowodu, zaś jak wskazano powyżej Pokrzywdzona pacjentka nie miała podstaw i powodu, aby niesłusznie oskarżać lekarza o ten czyn. Sąd Lekarski podzielił i przyjął za własną argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku sądu powszechnego I instancji, że wyjaśnienia Obwinionego stanowią jedynie przyjętą linię obrony, pozostając w oczywistej sprzeczności z zeznaniami świadków.

Sąd zważył także, że Obwiniony nie składał żadnych wniosków dowodowych, nie stawiał się na rozprawę (*mimo osobistego odebrania zawiadomienia o terminie rozprawy przed Sądem Lekarskim*), nie usprawiedliwił swojej nieobecności i nie wnioskował o odroczenie rozprawy. Pozbawił się tym samym możliwości pełniejszego przedstawienia swojego stanowiska w sprawie, „obalenia” dowodów przedstawionych przez Rzecznika, a tym samym sam podjęcia skutecznej obrony przed postawionymi mu zarzutami.

W świetle zebranego materiału dowodowego Sąd uznał lekarza winnym zarzucanego mu przewinienia zawodowego polegającego na tym, że w dniu2017 r. w Przychodni w przy ul. udzielając świadczeń zdrowotnych pacjentce, która zgłosiła się do lekarza z powodu dolegliwości alergicznych, wykorzystał swój wpływ na pacjentkę w innym celu niż leczniczy gdyż pod pozorem przeprowadzenia badania lekarskiego dokonał innej czynności seksualnej gdyż dotykał pacjentkę po plecach, piersiach i udach wykorzystując Jej zaufanie oraz szacunek jakim darzyła zawód lekarza.

Zdaniem Sądu nie budzi wątpliwości, że Obwiniony popełnił tym samym przewinienie zawodowe (*w rozumieniu art. 53 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich*), naruszając obowiązek wykonywania zawodu lekarza zgodnie z wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz należytą starannością zawarty w art. 4 ustawy z dnia 05 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Przypomnieć należy, że Obwiniony tak jak każdy lekarz ma obowiązek przestrzegać zasad etyki lekarskiej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza (*art. 8 ustawy o izbach lekarskich*). Należało także uznać, że Obwiniony lekarz w czasie swego bezprawnego, karalnego i karygodnego czynu nie dał posłuchu obowiązkowi należytego postępowania wobec pacjentów wyrażonym w przytoczonej we wniosku o ukaranie normom prawnym, w tym normie art. 12 i 14 KEL, chociaż należało takiego podporządkowania się wymagać. W sprawie nie ujawniły

się żadne szczególne okoliczności po stronie Obwinionego, które uniemożliwiałyby Mu podporządkowanie się ww. obowiązującym zasadom.

W szczególności zwrócić uwagę należy, że art. 12 Kodeksu Etyki Lekarskiej jednoznacznie wskazuje lekarzowi, że powinien życzliwie i kulturalnie traktować pacjentów, szanując ich godność osobistą, prawo do intymności i prywatności. Obwiniony lekarz naruszył godności Pokrzywdzonej pacjentki i Jej prawo do poszanowania intymności, gdyż spowodował u Niej poczucie strachu i poniżenia, które w konsekwencji mogło doprowadzić nie tylko do chwilowego pogorszenia Jej samopoczucia, czy obniżenia własnej samooceny, ale wręcz do załamania psychicznego.

Czynem powyższym Obwiniony dopuścił się także naruszenia jednej z fundamentalnych norm etycznych zawartych w art. 14 KEL, mieszczących się w zakresie szeroko rozumianego obowiązku poszanowania praw pacjenta, która zakazuje wykorzystywania swojego wpływu na pacjenta w innym celu niż leczniczym. Sąd Lekarski podzielił w tym zakresie stanowisko zawarte w uzasadnieniu sądu karnego, że Obwiniony lekarz świadomie i z premedytacją wykorzystał zaistniał w czasie wizyty system zależności lekarz-pacjent (*młoda niedoświadczona jeszcze życiowo osoba*), prawdopodobnie celem krótkotrwałego rozładowania napięcia seksualnego, pod pretekstem badania lekarskiego. Z całą pewnością Pokrzywdzona pacjentka nie poddałaby się poleceniom zdjęcia bluzki, biustonosza, czy spodni, jak również nie poddałaby się dotykaniu po brzuchu, żebrach, piersiach, sutkach – bez istotnego związku ze schorzeniem czy celem wizyty, gdyby nie zwracał się o to do Niej Obwiniony lekarz w gabinecie lekarskim. Obwiniony naruszył tym samym w sposób wyjątkowo rażący i karygodny podstawowe zasady postępowania z pacjentką, która liczyła na pomoc specjalisty, a w zamian została podstępnie wykorzystana.

Sąd wymierzając lekarzowi karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu na 5 lat (maksymalny możliwy czas zawieszenia prawa wykonywania zawodu przez Sąd Lekarski) wziął pod uwagę stanowisko Rzecznika przedstawione w mowie końcowej na rozprawie odnośnie proponowanej kary i zgodził się z nią. Każde tego typu zachowanie lekarza – jak przypisane Obwinionemu - musi spotkać się z odpowiednią surową reakcją. Sąd uznał, że wyłącznie wymierzenie kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 5 lat będzie dla Obwinionego adekwatna do stopnia winy i naruszenia przez niego zasad etyki zawodowej. W ocenie Sądu moc tej właśnie kary także w zakresie prewencyjnego oddziaływania na środowisko lekarskie będzie odpowiednia. Inne łagodniejsze kary, np. kara upomnienia, kara nagany, czy kara pieniężna, byłyby w tym stanie sprawy zbyt łagodne i nie

spełniałaby celów stawianych karze. Sąd przy podejmowaniu decyzji odnośnie kary brał pod uwagę zastosowanie najbardziej surowej kary w postaci pozbawienia lekarza prawa wykonywania zawodu, jako zagwarantowanie w przyszłości bezpieczeństwa innych potencjalnych pacjentek lekarza. Mając jednak na uwadze wiek Obwinionego (..... lat) oraz całkowity okres zawieszenia prawa wykonywania zawodu (powyżej 5 lat) w ocenie Sądu jest wysoce mało prawdopodobne, że obwiniony lekarz po odwieszeniu prawa wykonywania zawodu (w wieku lat) będzie w stanie odbyć wymagane do ponownego podjęcia pracy zawodowej przeszkolenie zawodowe, a co za tym idzie najprawdopodobniej nie będzie już wykonywał zawodu lekarza. Dlatego Sąd nie pozbawiając Obwinionego lekarza prawa wykonywania zawodu kierował się względami ludzkimi, bowiem po odwieszeniu prawo wykonywania zawodu lekarza umożliwi lekarzowi wystawianie recept dla siebie („pro auctore”), natomiast z bardzo dużym prawdopodobieństwem nie będzie on i tak wykonywał już zawodu lekarza.

Odnośnie kosztów postępowania, na podstawie art. 89 ust. 4 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich, Sąd postanowił, że koszty postępowania ponosi Obwiniony lekarz.